

לכבוד

משה בר-סימן טוב

מנכ"ל משרד הבריאות

רחוב ירמיהו 39, ירושלים

בטלפון: 02-5080000 ובפקס: 02-5655966

שלום רב,

דחוף!

הנדון: נגישות מידע מטעם משרד הבריאות אודות נגיף הקורונה בשפה הערבית

בשם חבר הכנסת סאמי אבו שחאדה מהרשימה המשותפת, הריני לפנות אליכם בדרישה להנגשת המידע בשפה הערבית אודות מגיפת הקורונה לציבור הערבי בישראל, והכל כפי שיפורט להלן:

1. כידוע, מגיפת הקורונה, שהיא מחלת נגיף קורונה 2019 (COVID-19) (להלן: "הנגיף"), החלה להתפשט במהירות, והגיע למעל 100 מדינות ברחבי העולם, כולל את מדינת ישראל.

2. משרד הבריאות נערך לטיפול במגיפה, בין היתר, באמצעות הנגשת מידע לציבור בעניין עדכונים שוטפים אודות הנגיף, התפשטותו, מספר חולים, חוזרים מחו"ל, אמצעי ההגנה ועוד. והכל דרך האתר הרשמי של משרד הבריאות, הרשתות החברתיות, אפליקציית coronApp ואמצעי תקשורת שונים כגון הרדיו והטלוויזיה.

3. לאחר בדיקת אמצעי הנגשת המידע עלה כי רוב המידע המונגש לציבור בישראל הינו בשפה העברית, וזאת למרות שדוברי השפה הערבית מהווים כ-21% מכלל האוכלוסייה.

4. מבדיקת עמוד משרד הבריאות ברשת החברתית "פייסבוק" עולה כי, רק היום הועלו למעלה מ-15 פוסטים הקשורות לנושא הנגיף אך כולם בשפה העברית. ואין ולו עדכון אחד בשפה הערבית. בנוסף, באתר הרשמי של משרד הבריאות בשפה הערבית, הפרק שהוא תחת כותרת "הודעות הדוברות" עודכן לאחרונה רק ביום 04.03.2020. להבדיל מהגרסה בשפה העברית, שם ישנם עדכונים שוטפים ללא הפסקה, וגם אחרי ה-04.03.2020.

5. יצוין כי אף האפליקציה coronApp שפותחה בשיתוף עם משרד הבריאות, נגישה כרגע רק בשפה העברית. ישנה יוזמה על פיתוח אפשרויות שפה נוספות באפליקציה כגון אנגלית וצרפתית, על מנת להנגיש את המידע לכלל האוכלוסייה. אך מוזר הוא כי השפה הערבית נעדרת מהאפשרויות הללו ואינה נמנית עליהן.

6. אי הנגשת המידע כראוי בשפה הערבית, מהווה הפרה בוטה לזכותם של דוברי השפה הערבית לבריאות, ומהווה פגיעה קשה בעקרון השוויון, ואף מהווה זלזול בחייהם של כ-2 מיליון דוברי

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

השפה הערבית במדינה. דברים אלו מקבלים משנה תוקף לאור מעמדה של השפה הערבית כשפה רשמית אשר מעוגן בסימן 82 לדברי המלך במועצה של ארץ ישראל, 1922.

7. בית המשפט העליון, לא אחת, עמד על מעמדה הרשמי של השפה הערבית במדינת ישראל. כך למשל בעניין בג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל-אביב יפו**, נו(5) 393 (2002) (להלן: "**עניין עדאלה נ' עיריית ת"א-יפו**"), שם נידון נושא השפה הערבית בהקשר של הכיתוב על שילוט עירוני ברשויות מקומיות מעורבות. הנשיא ברק (כתוארו אז) קבע כי ענקרון השוויון מחייב את הרשויות המקומיות בערים המעורבות להשתמש בשפה הערבית על מנת להנגיש מידע לתושביהן הערבים. הנשיא ברק נתן משקל למעמדו של המיעוט הערבי כמיעוט החי בישראל "מימים ימימה" תוך שהטעים כי השפה הערבית היא "שפה הקשורה למאפיינים תרבותיים, היסטוריים ודתיים של קבוצת המיעוט הערבית בישראל". השופט דורנר קיבלה את העתירה מכוח מעמדה הרשמי של השפה הערבית כפי שהיא מעוגנת בסימן 82 לדבר המלך במועצתו ולשונו.

8. באם הנגשת מידע בשילוט חייב השימוש בשפה הערבית, מקל וחומר כשמדובר בזכות לבריאות.

לאור זאת, אנו דורשים ממשרד הבריאות לפעול באופן מיידי בהנגשת המידע לציבור הערבי בשפה הערבית, וזאת באמצעות פרסומים בשפה הערבית באתר משרד הבריאות, הרשתות החברתיות, אפליקציית coronApp ואמצעי תקשורת שונים כגון הרדיו והטלוויזיה.

לטיפולכם הדחוף, נודה.

בכבוד רב,

איה חאג' עודה, עורכת-דין

העתק

היועץ המשפטי לממשלה מר עו"ד אביחי מנדלבלית – פקס: 02-6467001